

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

(для студентів 3 курсу заочної форми навчання галузі знань 0601
«Будівництво та архітектура» напрямку підготовки 6.060103 «Гідротехніка
(водні ресурси)»)

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія» (для студентів 3 курсу заочної форми навчання галузі знань 0601 «Будівництво та архітектура» напряму підготовки 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: А. О. Москвіна – Х.: ХНАМГ, 2011. - 34 с.

Укладач: А. О. Москвіна

Рецензент: І. А. Островський, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії Харківської національної академії міського господарства.

Програма і робоча програма навчальної дисципліни розглянута, схвалена та затверджена на засіданні кафедри економічної теорії (протокол № 9 від 17.05.2011 р.)

© А. О. Москвіна, ХНАМГ, 2011

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	8
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	9
1.4. Рекомендована основна навчальна література	9
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	10
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	12
2.1. Структура навчальної дисципліни, розподіл обсягу навчальної роботи студента за видами навчальної роботи й розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента...	12
2.2. Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями й темами	13
2.2.1. Тематичний план навчальної дисципліни.....	13
2.2.2. Лекційний курс.....	14
2.2.5. Практичні (семінарські) заняття	17
2.3. Організація самостійної роботи.....	22
2.4. Види й засоби контролю та структура залікового кредиту.....	28
2.5. Порядок, методи й критерії оцінювання знань, умінь і навичок студента.....	28
2.6. Інформаційно-методичне забезпечення	33

ВСТУП

Економічна теорія – наука, що вивчає економічні системи та закони їх функціонування. Вона служить науковою основою економічної політики й практики господарювання в сучасній Україні, сприяє вирішенню проблем підприємництва в різних сферах національної економіки та аналізу походження доходів від підприємницької діяльності. Має велике значення у визначенні методів державного регулювання ринкової економіки. Практичне застосування економічної теорії базується на теоретичних положеннях філософії, вищої математики.

Для формування сучасного економічного мислення, підготовки фахівців нового покоління потрібно спиратись на фундаментальні знання, вихідні для всебічного вивчення різноманітних соціально-економічних процесів. Такі знання покликана надати економічна теорія.

Дисципліна «Економічна теорія» є нормативною для студентів галузі знань 0601 «Будівництво та архітектура» напряму підготовки 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)». Програму вивчення дисципліни «Економічна теорія» складено відповідно до місця та значення дисципліни за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою бакалавра. Вона охоплює всі змістові модулі, що визначені анотацією для мінімальної кількості годин, котрі передбачені стандартом.

Участь нашої держави в Болонському процесі обумовлює впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, що є нашим національним варіантом ECTS. Виходячи з кредитно-модульної системи організації навчального процесу, 18 тем зведені в три змістові модулі (далі ЗМ) з відповідним контролем знань.

Програма розроблена на основі:

ГСВОУ МОНУ „Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра напряму підготовки 0926 „Водні ресурси”, затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.06.2004 р. № 452 / з 2006 р. напрям 6.060103 -

„Гідротехніка (Водні ресурси)”.

ГСВОУ МОНУ „Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напрямку підготовки 0926 „Водні ресурси”, затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.06.2004 р. № 452 / з 2006 р. напрям 6.060103 - „Гідротехніка (Водні ресурси)”.

СВО ХНАМГ: Навчальний план підготовки бакалавра напрямку підготовки 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)», 2007 р.

Програма ухвалена на засіданні кафедри економічної теорії ХНАМГ (протокол № 9 від 17.05.2011 р.) та засіданні Вченої Ради факультету економіки і підприємництва (протокол № 9 від 31.05.2011 р.).

Програму погоджено з випусковою кафедрою водопостачання, водовідведення та очищення вод.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни.

Основною метою викладання курсу «Економічна теорія» є вивчення загальних основ й принципів економічного життя суспільства, розкриття закономірностей розвитку суспільного виробництва, визначення найважливіших рис соціально-економічних систем, показ зв'язку теоретичних знань і успішної дії економіки, навчання практичному втіленню знань у реальності, формування у майбутніх фахівців глибоких економічних знань, логіки сучасного економічного мислення і економічної культури, адекватних умовам ринкових відносин у країні, навчання студентів базовим методам аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю.

Завданням викладання дисципліни є вивчення системи економічних законів, що дозволить одержати відповідь на питання сучасного ефективного господарювання країни і допоможе знайти оптимальний путь розвитку економіці України.

Основними завданнями дисципліни є:

- пізнання економічної теорії як науки, її предмету, методів та функцій;
- розкриття основного змісту сучасних шкіл економічної теорії;
- аналіз закономірностей розвитку ринкової економіки та її законів;
- характеристика основних рис та особливостей поведінки споживачів, функціонування фірми в сучасних умовах, домогосподарств;
- розкриття закономірностей суспільного відтворення, економічного зростання та циклічних коливань в економіці;
- сучасні процеси глобалізації світогосподарських зв'язків та шляхи вирішення загально цивілізаційних проблем людства.

1.1.2. Предметом вивчення дисципліни.

Предметом вивчення дисципліни «Економічна теорія» є закономірності розвитку економічних систем, економічні закони та принципи їх функціонування, дії людей, спрямовані на ефективне господарювання за умов обмежених економічних і природних ресурсів, особливості ринкових перетворень економіки України, сучасні процеси глобалізації економічного життя суспільства.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки бакалаврів (за ОПП та за навчальним планом)

Логіка і структура дисципліни «Економічна теорія» та методи її вивчення, що передбачені цією програмою, дають можливість студентам засвоїти необхідний обсяг науково-теоретичних знань, що обумовить можливість цілісного сприйняття процесу функціонування сучасної економіки на національному і загальносвітовому рівнях і набути норм грамотної економічної поведінки.

Економічна теорія ґрунтується на знаннях гуманітарних дисциплін і математиці.

Економічна теорія займається способами рішення різних задач і навчає діяти у реальності, а також є основою для подальшого успішного вивчення економічних фундаментальних дисциплін.

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
1. Історія України	1. Економіка водного господарства
2. Культурологія	2. Інтелектуальна власність
3. Філософія	3. Аналіз ефективності ВК систем
4. Психологія	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

(кількість кредитів / годин)

Модуль. Економічна теорія

(3,0 / 108)

ЗМ 1. Економічний розвиток: рушійні сили та ступені

(0,8 / 30)

Базові навчальні елементи

- 1.1. Предмет економічної теорії та її методологічні основи
- 1.2. Економічні потреби та виробничі можливості суспільства
- 1.3. Відносини власності та економічні системи суспільства
- 1.4. Основи економіки користування
- 1.5. Форми організації суспільного виробництва

ЗМ 2. Мікроекономічні аспекти економічної теорії

(1,2 / 42)

Базові навчальні елементи

- 2.1. Теорія споживання
- 2.2. Теорія фірми та ринкова пропозиція
- 2.3. Теорія виробництва і витрат
- 2.4. Теорія ринкових структур
- 2.5. Ринок факторів виробництва і розподіл доходів
- 2.6. Домогосподарства в ринковій економіці
- 2.7. Мікроекономіка суспільного сектору

ЗМ 3. Макроекономічний підхід до дослідження економічних процесів (1,0 /36)

Базові навчальні елементи

- 3.1. Макроекономічний рівень господарювання
- 3.2. Суспільне виробництво та відтворення. Економічне зростання
- 3.3. Фінансово-кредитна система
- 3.4. Зайнятість, безробіття й інфляція
- 3.5. Економічна політика держави в економіці
- 3.6. Закономірності розвитку світового господарства

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, виробничо- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Прогнозувати оптимальні витрати на виробництві та максимальні прибутки за коротко- та довготерміновий період. Визначати ціну та обсяг виробництва в умовах конкуренції.	Виробнича	Проектувальна, організаційна
Здійснювати прогноз максимізації загальної корисності та платоспроможності домогосподарства за фактичних бюджетних обмежень, можливих наслідків порушення макроекономічної рівноваги та їх впливу на поведінку економічних суб'єктів.	Виробничо-побутова	Проектувальна, організаційна
Класифікувати та визначати потреби суспільства, типи економічних систем. Визначати альтернативні варіанти використання економічних ресурсів, систему можливих конкурентних переваг і пріоритетів розвитку національної економіки. Приймати професійні рішення, адекватні державній економічній політиці.	Виробничо-побутова	Проектувальна, організаційна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Бобров В. Я. Основи ринкової економіки і підприємництва: підручник / Бобров В. Я. – К.: Вища школа, 2003. – 719 с.
2. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання-Прес, 2007. – 719 с.
3. Основи економічної теорії: підручник. 3-тє вид. / За ред. Ю. В. Ніколенка. – К.: ЦУЛ, 2003. – 540 с.
4. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: підручник / Г. Н. Климко та ін. – К.: Знання-Прес, 2002. – 615 с.
5. Перехідна економіка: підручник / За ред. В. М. Гейця. – К.: Вища школа, 2003. – 591 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

Економічна теорія

Мета: вивчення загальних основ й принципів економічного життя суспільства, розкриття закономірностей розвитку суспільного виробництва, визначення найважливіших рис соціально-економічних систем, показ зв'язку теоретичних знань і успішної дії економіки, навчання практичному втіленню знань у реальності, формування у майбутніх фахівців глибоких економічних знань, логіки сучасного економічного мислення і економічної культури, адекватних умовам ринкових відносин у країні, навчання студентів базовим методам аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю.

Предмет: закономірності розвитку економічних систем, економічні закони та принципи їх функціонування, дії людей, спрямовані на ефективне господарювання за умов обмежених економічних і природних ресурсів, особливості ринкових перетворень економіки України, сучасні процеси глобалізації економічного життя суспільства.

Змістові модулі: загальні засади соціально-економічного розвитку суспільства, теоретичні основи ринкової економіки, макроекономічні аспекти економічної теорії.

Экономическая теория

Цель: изучение общих основ и принципов экономической жизни общества, раскрытие закономерностей развития общественного производства, определение важнейших черт социально-экономических систем, демонстрация

взаимосвязи теоретических знаний и успешного действия экономики, обучение практическому воплощению знаний в реальности, формирование у будущих специалистов глубоких экономических знаний, логики современного экономического мышления и экономической культуры, адекватных условиям рыночных отношений в стране, обучение студентов базовым методам анализа экономических процессов, умению принимать обоснованные решения по поводу экономических проблем, связанных с их будущей профессиональной деятельностью.

Предмет: закономерности развития экономических систем, экономические законы и принципы их функционирования, действия людей, направлены на эффективное ведение хозяйства в условиях ограниченных экономических и природных ресурсов, особенности рыночных преобразований экономики Украины, современные процессы глобализации экономической жизни общества.

Составляющие модули: общие принципы социально-экономического развития общества, теоретические основы рыночной экономики, макроэкономические аспекты экономической теории.

The Economic theory

The purpose: study of general bases and principles of economic life societies, opening of conformities to the law of development of public production, determination of major lines of the socio-economic systems, demonstration of intercommunications of theoretical knowledges and successful action of economy, studies to practical embodiment of knowledges in realities, forming at the future specialists of thorough economic knowledges, logicians of modern economic thought and economic culture markets relations in a country adequate to the terms, teaching of students to the base methods of analysis of economic processes, ability to make grounded decisions on an occasion the economic problems related to their future

professional activity.

Subject: conformities to the law of development of the economic systems, economic laws and principles of their functioning action of people, are directed on the effective manage in the conditions of the limited natural resources economic and, features of markets transformations of economy of Ukraine, modern processes of globalization of economic life of society.

Modules of contents: the general principles of socio-economic development of society, theoretical bases of market economy, macroeconomic aspects of economic theory.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни, розподіл обсягу навчальної роботи студента за видами навчальної роботи й розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

2.1.1. Структура навчальної дисципліни

Призначення: підготовка спеціаліста	Напрям, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідно ECTS – 3,0 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 108 Контрольна робота	Напрям підготовки – 6.060103 „Гідротехніка (Водні ресурси)” Освітньо кваліфікаційний рівень – бакалавр	Нормативна Рік підготовки – 3 Семестр – 5 Аудиторні заняття: 12 Лекції – 6 Практичні – 6 Самостійна робота – 96 в т.ч. контрольна робота Вид підсумкового контролю – екзамен
Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 11% до 89%		

2.1.2. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за видами навчальної роботи

Напря́м підгото́вки (шифр)	Всього, кредит/ годин	Семестр(и)	Години								Екза́мен (семестр)	За́ліки (семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	Утому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб	КП/КР	РГР		
6.060103	3,0/108	5	12	6	6	-	96	15	-	-	5	-

2.1.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, Кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	3,0 / 108	6	6	-	96
ЗМ 1.1	0,8 / 30	1,5	1,5	-	27
ЗМ 1.2	1,2 / 42	2,5	2,5	-	37
ЗМ 1.3.	1,0 / 36	2	2	-	32

2.2. Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями й темами

2.2.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Тематичний план навчальної дисципліни «Економічна теорія» складається з одного модуля, який логічно пов'язує три змістових модулі.

Найменування	Всього годин	Кількість годин			
		Аудиторні, годин	В тому числі		Самостійна робота студентів, годин
			Лекції, годин	Семінари, годин	
ЗМ I. Економічний розвиток: рушійні сили та ступені	30	3	1,5	1,5	27
Тема 1. Предмет економічної теорії та її методологічні основи	6	1	0,5	0,5	5
Тема 2. Економічні потреби та виробничі можливості суспільства	6	1	0,5	0,5	5
Тема 3. Основи економіки користування	6	-	-	-	6
Тема 4. Відносини власності та економічні системи суспільства	6	1	0,5	0,5	5
Тема 5. Форми організації суспільного виробництва	6	-	-	-	6
ЗМ II. Мікроекономічні аспекти економічної теорії	42	5	2,5	2,5	37
Тема 6. Теорія споживання	6	1	0,5	0,5	5
Тема 7. Теорія фірми та ринкова пропозиція	6	1	0,5	0,5	5
Тема 8. Теорія виробництва і витрат	6	1	0,5	0,5	5
Тема 9. Теорія ринкових структур	6	1	0,5	0,5	5
Тема 10. Ринок факторів виробництва і розподіл доходів	6	1	0,5	0,5	5
Тема 11. Домогосподарства в ринковій економіці	6	-	-	-	6
Тема 12. Мікроекономіка суспільного сектору	6	-	-	-	6
ЗМ III. Макроекономічний підхід до дослідження економічних процесів	36	4	2	2	32
Тема 13. Макроекономічний рівень господарювання	6	1	0,5	0,5	5
Тема 14. Суспільне виробництво та відтворення. Економічне зростання	6	1	0,5	0,5	5
Тема 15. Фінансово-кредитна система	6	1	0,5	0,5	5
Тема 16. Зайнятість, безробіття й інфляція	6	1	0,5	0,5	5
Тема 17. Економічна політика держави в економіці	6	-	-	-	6
Тема 18. Закономірності розвитку світового господарства	6	-	-	-	6
Всього:	108	12	6	6	96

2.2.2. Лекційний курс

№ п/п	Тема та план лекції	Кіль- кість годин	Рекомен- дована література
1	2	3	4
ЗМ I. Економічний розвиток: рушійні сили та ступені			
1.	Предмет економічної теорії та її методологічні основи 1. Зародження та основні етапи розвитку економічної теорії 2. Предмет та структура економічної теорії 3. Економічні закони і категорії 4. Функції економічної теорії. Взаємозв'язок економічної теорії з іншими науками 5. Методи пізнання соціально-економічних процесів	0,5	2[3.....11] 3[11...47] 4[9.....25]
2.	Економічні потреби та виробничі можливості суспільства 1. Економічні потреби, їх сутність і класифікація 2. Закон зростання потреб 3. Економічні інтереси 4. Виробничі можливості суспільства 5. Взаємозв'язок потреб і споживання	0,5	2[30...33] 6[44...46]
3.	Основи економіки користування 1. Сутність та цілі економіка користування 2. Закони обмеження природних ресурсів, зниження енергетичної ефективності природокористування, падіння природно-ресурсного потенціалу 3. Принципи раціонального природокористування і охорони навколишнього середовища 4. Наукові основи і історичні етапи раціонального природокористування в Україні	-	2[30...33] 6[44...46]
4.	Відносини власності та економічні системи суспільства 1. Власність та її контроль в економічному розвитку суспільства 2. Типи та форми власності. Зміна форм власності 3. Поняття економічної системи та моделі організації економічних систем суспільства 4. Особливості переходу від директивно-планової до ринкової економіки 5. Формування економічної системи України	0,5	2[49.....65] 4[49.....78]
5.	Форми організації суспільного виробництва 1. Натуральне й товарне виробництво 2. Ринкове господарство як складова товарного виробництва 3. Товар та його властивості. Подвійний характер праці 4. Закон вартості, його функції та механізм дії 5. Сутність, види і функції цін 6. Виникнення та розвиток грошових відносин. Грошовий обіг	-	2[65.....87] 3[95....142] 4[97....135]
ЗМ II. Мікроекономічні аспекти економічної теорії			
6.	Теорія споживання 1. Принципи поведінки споживача на ринку 2. Раціональний споживчий вибір та формування ринкового попиту 3. Закон попиту, його еластичність та чинники, що впливають на попит 4. Гранична корисність продукту. 5. Крива байдужості і бюджетна лінія	0,5	2[123..139] 3[143..175] 4[127..148]

1	2	3	4
7.	Теорія фірми та ринкова пропозиція 1. Поняття фірми, їх класифікація 2. Фонди підприємств та проблеми їх оновлення. Кругообіг і оборот основних фондів підприємства 3. Управління на підприємстві в сучасних умовах 4. Сутність і чинники пропозиції, її закон та еластичність 5. Попит та пропозиція	0,5	1[156..185]3 [242..243] 4[262..355]
8.	Теорія виробництва і витрат 1. Виробництва і технологія 2. Витрати виробництва і ціна товару 3. Прибуток і його норма 4. Фактори, що впливають на розмір прибутку	0,5	3[143..175] 4[72....78]
9.	Теорія ринкових структур 1. Зміст, види і форми конкуренції 2. Ринок досконалої конкуренції. 3. Ринки олігополії та монополістичної конкуренції. 4. Природа виникнення, суть та види монополізму. Організаційні форми монополістичних структур 5. Антимонопольне регулювання економіки	0,5	1[223..338] 2[111..123] 3[175..205]
10.	Ринок факторів виробництва і розподіл доходів 1. Ринок праці. Заробітна плата 2. Ринок капіталу. Процент 3. Ринок землі. Земельна рента 4. Система розподілу доходів	0,5	2[77.....87] 3[117..142] 4[105...135]
11.	Домогосподарства в ринковій економіці 1. Поняття та види домогосподарств 2. Домогосподарства як постачальники ресурсів виробництва 3. Домогосподарства як сфера споживання 4. Сімейний бюджет: доходи-видатки	-	3[242..243] 4[334..348]
12.	Мікроекономіка суспільного сектору 1. Зовнішні ефекти і суспільні товари 2. Оптимізація суспільного вибору 3. Економічна оцінка соціальних проектів	-	4[127..148]
ЗМ III. Макроекономічний підхід до дослідження економічних процесів			
13.	Макроекономічний рівень господарювання 1. Поняття, основні поняття і цілі макроекономіки 2. Національне рахівництво. Методи вимірювання основних макроекономічних показників 3. Сукупний попит та його регулювання. Фіскальна політика 4. Сукупна пропозиція та її динаміка 5. Монетарна політика	0,5	5[312..345] 6[305..335]
14.	Суспільне виробництво та відтворення. Економічне зростання 1. Фактори, процес і результати виробництва 2. Сукупний суспільний продукт і його структура 3. Ефективність виробництва, її види та показники 4. Сутність суспільного відтворення. Типи відтворення 5. Економічне зростання та його чинники 6. Економічний розвиток: рушійні сили та фактори	0,5	2[22....30] 3[64...95] 4[25....49] [453..473]

Продовження табл.

1	2	3	4
15.	Фінансово-кредитна система 1. Сутність, види та функції фінансів 2. Державний бюджет і його структура. 3. Бюджетний дефіцит та державний борг 3. Сутність і структура податкової системи 4. Кредитна система. Суть, форми та функції кредиту 5. Структура банківської системи і види банківських операцій	0,5	3[327..334;500...529] 4[148..222] 5[405..434] 6[378..386;399...419]
16.	Зайнятість, безробіття й інфляція 1. Зайнятість та безробіття, їх характеристика 2. Інфляція: суть, види, причини 3. Взаємозв'язок інфляції і безробіття. Крива Філіпса 4. Система соціального захисту населення	0,5	5[452..470] 6[162..201]
17.	Економічна політика держави в економіці 1. Економічна теорія як основа економічної політики держави 2. Держава та її економічні функції в ринковій економіці 3. Форми, методи та інструменти державного регулювання економіки 4. Регулювання циклічних коливань економічних систем та антикризова політика держави	-	2[149..157] 3[81.....85]5 [52.....60] 6[162..201]
18.	Закономірності розвитку світового господарства 1. Сутність, структура та основні риси світового господарства 2. Форми міжнародних економічних відносин 3. Зовнішньоекономічні зв'язки 4. Сучасні проблеми світової економіки та шляхи вирішення глобальних економічних проблем	-	6[30....33, 103....112]
	Всього	6	

2.2.3. Семінарські заняття

№ п/п	Тема та план заняття	Перелік завдань для виконання студентами (усний розгляд питань або написання реферату)	Кількість годин	Методичне та технічне забезпечення
1	2	3	4	5
ЗМ І. Економічний розвиток: рушійні сили та ступені				
1.	Економічна теорія як наука 1. Зародження економічних знань та основні історичні школи економічної теорії 2. Предмет та структура економічної теорії 3. Функції економічної теорії та методи пізнання соціально-економічних процесів	1. Трактова предмету економічної теорії різними школами економістів 2. Практичне значення економічної теорії 3. Головні напрямки економічні теорії в сучасному світі 4. Структура економіки та її трансформація	0,5	М-1 М-2 М-3

1	2	3	4	5
2.	Рухливі сили економічного розвитку 1. Економічні потреби, їх сутність і класифікація 2. Закон зростання потреб 3. Економічні інтереси 4. Виробничі можливості суспільства 5. Взаємозв'язок потреб і споживання	1. Економічні потреби як основа людської діяльності 2. Сутність економічних потреб і благ 3. Мотиви і стимули виробничої діяльності людини 4. Взаємодія економічних інтересів	0,5	М-1 М-2 М-3
3.	Економіка користування 1. Сутність та цілі економіка користування 2. Закони обмеження природних ресурсів 3. Принципи раціонального природокористування 4. Раціональне природокористування в Україні	1. Зниження енергетичної ефективності природокористування 2. Падіння природно-ресурсного потенціалу 3. Охорони навколишнього середовища 4. Основи природокористування в Україні	-	М-1 М-2 М-3
4.	Власність та економічні системи 1. Власність та її контроль в економічному розвитку суспільства 2. Форми власності та їх зміна 3. Поняття економічної системи та моделі в рамках систем 4. Особливості переходу від командної до ринкової економіки 5. Формування економічної системи України	1. Власність та її основні форми 2. Місце власності в реформуванні економіки 3. Власність в Україні та необхідність її реформування 4. Елементи економічної системи 5. Моделі ринкової економіки 6. Становлення української ринкової системи	0,5	М-1 М-2 М-3
5.	Товарна організація виробництва та її значення 1. Форми господарювання: натуральне й товарне виробництво 2. Механізм функціонування ринку 3. Товар та його властивості 4. Закон вартості, його функції та механізм дії 5. Сутність, види і функції цін 6. Становлення і еволюція грошових відносин. Закон грошового обігу	1. Основні елементи натурального та товарного господарства 2. Формування та розвиток ринку 3. Особливості становлення ринкових відносин в Україні 4. Товар і його властивості. Теорії, що визначають цінність товару 5. Механізм ціноутворення в ринковій економіці 6. Грошова система та структура грошової маси 7. Ринок грошей та грошова система України	-	М-1 М-2 М-3
ЗМ II. Мікроекономічні аспекти економічної теорії				
6.	Теорія споживання 1. Принципи поведінки споживача на ринку 2. Раціональний споживчий вибір та формування ринкового попиту 3. Закон попиту, його еластичність	1. Теорія споживчої поведінки 2. Формування індивідуального і ринкового попиту, його закон та еластичність 3. Поняття корисності та проблеми її вимірювання: кардиналістський,	0,5	М-1 М-2 М-3

1	2	3	4	5
	та чинники попиту 4. Гранична корисність продукту. 5. Крива байдужості і бюджетна лінія	ординалістський підходи 4. Загальна та гранична корисність 5. Рівновага споживача		
7.	Теорія фірми та ринкова пропозиція 1. Визначення і класифікація фірм 2. Фонди підприємства, їх кругообіг і оборот. Проблема зношування та оновлення основних фондів підприємств 3. Управління на підприємстві 4. Сутність і чинники пропозиції, її закон та еластичність 5. Попит та пропозиція, їх взаємодія та ринкова рівновага	1. Фірма як елемент ринкової економіки 2. Фізичний та моральний знос основного капіталу фірми 3. Інфраструктура професійної підтримки підприємств 4. Маркетинг та менеджмент на сучасному підприємстві 5. Державне регулювання підприємницької діяльності 6. Взаємодія попиту і пропозиції: ринкова рівновага	0,5	M-1 M-2 M-3
8.	Теорія виробництва і витрат 1. Виробництва і технологія 2. Витрати виробництва і ціна товару 3. Прибуток і його норма 4. Фактори, що впливають на розмір прибутку	1. Зміст виробництва та концепція витрат виробництва 2. Витрати виробництва і прибуток 3. Максимізація прибутку 4. Капітал та кількісне визначення прибутку	0,5	M-1 M-2 M-3
9.	Теорія ринкових структур 1. Зміст, види і форми конкуренції 2. Ринок досконалої конкуренції 3. Ринки олігополії та монополістичної конкуренції 4. Сутність, види та форми монополізму. Механізм утворення монопольної ціни і монопольного прибутку 5. Антимонopolне законодавство України	1. Конкуренція: суть та значення 2. Методи конкурентної боротьби та особливості конкуренції в Україні 3. “Невидима рука” ринку і досконала конкуренція 4. Нечесна конкуренція: її сутність та способи 5. Монополія як антипод конкуренції та проблеми монополізації національної економіки	0,5	M-1 M-2 M-3
10.	Ринок факторів виробництва і розподіл доходів 1. Ринок праці. Заробітна плата 2. Ринок капіталу. Процент 3. Ринок землі. Земельна рента 4. Розподіл доходів населення	1. Сутність, форми та системи заробітної плати 2. Ставка відсотка і капітал 3. Рента як ціна ресурсу 4. Ринок нерухомості: сутність, інфраструктура та значення	0,5	M-1 M-2 M-3
11.	Домогосподарства 1. Поняття домогосподарств 2. Домогосподарства як постачальники ресурсів виробництва 3. Домогосподарства як сфера споживання 4. Сімейний бюджет: доходи-видатки	1. Теоретичні основи економіки домогосподарства: сутність, поняття, основні фактори 2. Зв'язки, джерела доходів та витрати домогосподарств 3. Стан соціально-економічного становища домогосподарств в Україні	-	M-1 M-2 M-3

1	2	3	4	5
12.	Мікроекономіка суспільного сектору 1. Екстерналії і суспільні товари 2. Оптимізація суспільного вибору 3. Економічна оцінка соціальних проектів	1. Державне регулювання позитивних та негативних зовнішніх ефектів та виробництво суспільних благ 2. Основи економічної оцінки соціальних проектів	-	M-1 M-2 M-3
3М III. Макроекономічний підхід до дослідження економічних процесів				
13.	Введення в макроекономіку 1. Поняття макроекономіки 2. Національне рахівництво. Система макроекономічних показників та їх вимірювання 3. Сукупний попит та його регулювання. Фіскальна політика 4. Сукупна пропозиція та її динаміка. Монетарна політика	1. Макроекономічні пропорції 2. Національне рахівництво як інструмент регулювання макроекономічних процесів 3. Сукупний попит та сукупна пропозиція та їх рівновага 4. Цілі і інструменти макроекономічної політики	0,5	M-1 M-2 M-3
14.	Виробництво та відтворення. Економічне зростання 1. Фактори, процес і результати виробництва 2. Сукупний суспільний продукт 3. Економічна та соціальна ефективність виробництва 4. Відтворення: його сутність і типи 5. Економічне зростання та його чинники 6. Економічний розвиток: рушійні сили та фактори	1. Розвиток суспільного виробництва: рушійні сили і етапи 2. Процес виробництва та його продукт 3. Сутність, види та показники ефективності виробництва 4. Структурні зрушення у пропорціях суспільного відтворення 5. Економічне зростання та економічний розвиток: співвідношення та характеристика	0,5	M-1 M-2 M-3
15.	Фінансово-кредитна система 1. Фінансова система, її структура та функції 2. Державний бюджет і його структура. 3. Бюджетний дефіцит та державний борг 3. Сутність, функції та види податків. Податкова система 4. Кредитна система. Кредит в системі економічних відносин 5. Банківська система	1. Проблеми та способи подолання дефіциту державного бюджету України 2. Сутність та проблеми обслуговування державного боргу України 3. Податкова система України та проблеми її вдосконалення 4. Цілі кредитно-грошової системи України 5. Особливості сучасної банківської системи в Україні	0,5	M-1 M-2 M-3
16.	Зайнятість, безробіття й інфляція 1. Зайнятість та безробіття, їх характеристика 2. Інфляція: суть, види, причини 3. Взаємозв'язок інфляції і безробіття. Крива Філіпса 4. Система соціального захисту населення	1. Ринок праці та проблеми зайнятості в Україні 2. Проблема безробіття в Україні та шляхи її вирішення 3. Співвідношення безробіття та інфляції 4. Соціально-економічні наслідки інфляції 5. Соціальна політика держави	0,5	M-1 M-2 M-3

Продовження табл.

1	2	3	4	5
17.	Економічна політика держави 1. Сутність та необхідність регулювання економіки 2. Держава та її економічні функції в ринковій економіці 3. Форми, методи та інструменти державного регулювання 3. Регулювання циклічності економічного розвитку країни та антикризова політика держави	1. Особливості державного регулювання економіки в Україні 2. Планування та прогнозування економіки в сучасних умовах 3. Методи і важелі економічної політики 4. Циклічність розвитку економіки. Кризи 5. Антициклічна політика: основні характеристики	-	M-1 M-2 M-3
18.	Світова економічна система 1. Етапи становлення і основні риси світового господарства 2. Міжнародні економічні відносин та їх форми 3. Зовнішньоекономічні зв'язки 4. Сучасні проблеми світового господарства та міжнародних економічних відносин та способи їх вирішення	1. Світове господарство: суть, структура та основні риси 2. Сучасні тенденції світового господарства і їх характеристика 3. Зовнішньоекономічна політика держави 4. Глобалізація світогосподарських зв'язків та сучасні проблеми людства. Шляхи вирішення	-	M-1 M-2 M-3
Всього			6	

2.3. Організація самостійної роботи

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів із літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, осмислення здобутих знань і вивчення теоретичних і практичних проблем.

Розділ дисципліни	Форми самостійної роботи. Контрольні питання та завдання для самостійного вивчення	Години	Форма звіту та контролю
1	2	3	4
ЗМ 1. Загальні основи економічного розвитку	1. Огляд основної та додаткової літератури	2	Конспект Література
	2. Вивчення понятійного апарату змістового модулю	2	Конспект
	3. Розв'язання типових задач. Розгляд контрольних запитань, прикладів, тестів та завдань	4	Рішення Відповіді
	4. Обговорення та вибір теми контрольної роботи	1	Конспект Тема к/р
	5. Самостійна підготовка наступних питань:		
	Основи економіки користування	8	Доповідь або захист реферату
	Форми організації суспільного виробництва	8	

Продовження табл.

1	2	3	4
ЗМ 2. Теоретичні основи ринкової економіки	1. Огляд основної та додаткової літератури	2	Конспект Література
	2. Вивчення понятійного апарату змістового модулю	2	Конспект
	3. Розв'язання типових задач. Розгляд контрольних запитань, прикладів, тестів та завдань	4	Рішення Відповіді
	4. Написання контрольної роботи	12	Текст к/р
	5. Самостійна підготовка наступних питань:		
	Домогосподарства в ринковій економіці	8	Доповідь або захист реферату
	Мікроекономіка суспільного сектору	8	
ЗМ 3. Макро- економічні аспекти економіч- ної теорії	1. Огляд основної та додаткової літератури	2	Конспект Література
	2. Вивчення понятійного апарату змістового модулю	2	Конспект
	3. Розв'язання типових задач. Розгляд контрольних запитань, прикладів, тестів та завдань	4	Рішення Відповіді
	4. Подання контрольної роботи на кафедру та її захист	2	К/р та її захист
	5. Самостійна підготовка наступних питань:		
	Економічна політика держави в економіці	8	Доповідь або захист реферату
	Закономірності розвитку світового господарства	8	
Підготовка до екзамену		9	Письмовий Тестовий Усний
Всього		96	

Контрольні запитання для самостійної роботи

1. Зародження та основні етапи розвитку економічної науки.
2. Предмет і метод економічної теорії.
3. Обмеженість ресурсів і безмежність потреб.
4. Чинники виробництва: суть, способи з'єднання і заміщення.
5. Цілі і економічні форми результатів суспільного виробництва.
6. Відтворення і його види. Стадії руху суспільного продукту.
7. Власність як економічна категорія і основа економічної системи.
8. Роль власності в реформуванні економіки. Приватизація і роздержавлення.
9. Економічна система суспільства і основні напрями періодизації її розвитку.
10. Типи цивілізацій і моделі економічних систем.
11. Натуральне господарство як форма організації виробництва.
12. Умови виникнення, основні риси і моделі товарного виробництва.

13. Теорії властивостей товару і його вартості.
14. Суть і функції грошей. Еволюція форм грошей. Теорії походження грошей.
15. Поняття ринку, його складові елементи і функції, достоїнства і недоліки.
16. Структура, види і сегментація ринку.
17. Ринкова інфраструктура.
18. Ринкова конкуренція: суть, види і форми.
19. Ринковий механізм формування ціни. Характеристика попиту і пропозиції.
20. Еластичність попиту і пропозиції. Ефект заміни і ефект доходу.
21. Монополія: суть і види. Антимонopolна політика.
22. Основні форми організації підприємництва.
23. Поняття капіталу. Концепції капіталу в різних економічних школах.
24. Суть первинного накопичення капіталу.
25. Формування підприємницького капіталу: методи, джерела.
26. Кругообіг і оборот капіталу. Основний і оборотний капітал.
27. Знос капіталу. Амортизація і методи її нарахування.
28. Показники ефективного використання ресурсів фірми.
29. Граничні витрати і продуктивність. Закон убиваючої віддачі.
30. Структура собівартості продукції і методи її зниження.
31. Монопольний прибуток і сучасні стратегії його витягання.
32. Суть, функції і види прибутку. Чинники, що його визначають.
33. Факторний розподіл доходів.
34. Економічні основи заробітної плати.
35. Домогосподарство і сім'я як суб'єкти мікроекономіки.
36. Моделі поведінки споживача.
37. Криві байдужості, бюджетна лінія.
38. Аграрне виробництво як особлива сфера додатку людської праці.
39. Земельна рента: суть, форми і види.
40. Економічна оцінка землі. Ціна землі. Орендна плата.
41. Макроекономічний підхід до дослідження економічних процесів.
42. Макроекономічна політики. Система макроекономічних показників.

43. Середня і гранична схильність до споживання і заощадження.
44. Інвестиції: суть, функції, види, чинники, що їх визначають.
45. Суть, показники, чинники і типи економічного зростання.
46. Теорії макроекономічної рівноваги.
47. Розвиток економічної теорії циклічності суспільного відтворення.
48. Державне антициклічне і антикризове регулювання.
49. Ринок праці і його особливості. Попит і пропозиція праці. Ціна праці.
50. Безробіття: поняття, види, соціально-економічні наслідки. Закон Оукена.
51. Грошовий ринок. Попит і пропозиція грошей. Грошова маса.
52. Кредит: суть, функції і форми.
53. Грошово-кредитна система та грошово-кредитна політика.
54. Інфляція: причини, види, методи вимірювання. Крива Філіпса.
55. Соціально-економічні наслідки інфляції. Антиінфляційна політика.
56. Суть і функції фінансів в національній економіці.
57. Держбюджет, його структура і роль в розподілі національного доходу.
58. Причини виникнення, види і способи фінансування бюджетного дефіциту.
59. Державний борг і його вплив на функціонування економіки.
60. Економічні основи оподаткування. Функції і типи податків. Крива Лаффера.
61. Форми, методи і межі державного регулювання ринкової економіки.
62. Сукупні доходи населення: види, структура, джерела.
63. Диференціація доходів: основні причини. Крива Лоренца. Закон Енгеля. Коефіцієнт Джині. Види і наслідки бідності населення.
64. Соціальна політика держави і її особливості в умовах сучасної України.
65. Етапи становлення і основні риси світового господарства.
66. Інтернаціоналізація, інтеграція і глобалізація економічних процесів.
67. Міжнародна валютна система: суть, структура, еволюція.
68. Валютний ринок. Валютна політика.

Теми контрольних робіт

1. Етапи становлення і розвитку економічної теорії.
2. Предмет економічної теорії та її методологічні основи.
3. Природні і соціальні умови життя. Проблема обмеженості ресурсів і безмежності потреб.
4. Чинники виробництва, їх взаємодія і комбінація. Виробнича функція.
5. Власність як економічна категорія: суть, форми, закони. Методи зміни форм власності.
6. Економічна система: суть, критерії, типи.
7. Товарне господарство: умови виникнення, основні риси і типи. Історична динаміка товарного виробництва.
8. Товар і його властивості. Альтернативні теорії властивостей товару і вартості.
9. Гроші як категорія товарного виробництва: походження, суть і функції. Теорії грошей.
10. Грошові системи: зміст і призначення. Еволюція грошового звернення і грошей.
11. Ринок: умови виникнення, роль і функції. Структура ринку.
12. Функції попиту і пропозиції. Закони попиту і пропозиції.
13. Інфраструктура ринку. Біржа і банк як елементи інфраструктури ринку.
14. Конкуренція і монополія в ринковій економіці.
15. Витрати, їх суть, структура і класифікація. Теорії витрат.
16. Підприємництво: економічний зміст, ознаки, види. Ризик, в підприємстві.
17. Основні форми організації підприємництва, їх достоїнства і недоліки.
18. Фірма в системі ринкових відносин. Теорії фірми.
19. Капітал: відмінності трактувань і функцій. Первинне накопичення капіталу та підприємницький капітал.
20. Кругообіг і оборот капіталу. Основний і оборотний капітал. Матеріальний і моральний знос.
21. Економічна природа прибули: відмінність трактувань суті, джерел і функцій.

22. Відсоток на капітал: природа, динаміка, чинники.
23. Земельна рента як дохід із землі. Теорії ренти.
24. Заробітна платня: суть, рівень, динаміка. Теорії заробітної платні.
25. Регіональна економіка: цілі, принципи, функції.
26. Макроекономіка і її місце в економічній теорії.
27. Поняття загальної макроекономічної рівноваги.
28. Бюджетний дефіцит і його види. Способи покриття бюджетного дефіциту і державного боргу.
29. Фіскальна політика держави і її роль в антициклічному регулюванні економіки.
30. Національне рахівництво: балансовий метод, метод системи національних рахунків.
31. Економічне зростання, його типи, темпи і моделі. Чинники економічного зростання.
32. Споживання і заощадження; взаємозв'язок і відмінності, Гранична схильність до споживання і заощадження.
33. Інвестиції і їх функціональне призначення. Чинники, що впливають на величину інвестицій.
34. Економічні теорії циклічності суспільного відтворення. Зміст і риси економічного циклу. Фази циклу.
35. Зайнятість і безробіття: причини, основні риси, види і наслідки
36. Кредит: суть, функції і форми.
37. Кредитно-банківська система, її структура і функції.
38. Інфляція - суть, форми, причини, наслідки.
39. Доходи населення і їх перерозподіл. Соціальна політика держави.
40. Державне регулювання ринку. Вплив податків, дотацій, фіксованих цін на ринкову рівновагу.
41. Світове господарство і його еволюція.
42. Теорії світової економіки і світового ринку (теорія абсолютної і порівняльної переваги).
43. Сучасні тенденції світового господарства і їх характеристика.

- 44.Форми міжнародних економічних відносин.
- 45.Глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства.
- 46.Зовнішньоекономічні зв'язки.
- 47.Міжнародна валютна система: суть, структура, еволюція.
- 48.Валютний курс і його регулювання.
- 49.Платіжний баланс і його вплив на грошову масу і бюджетний дефіцит.
- 50.Ефективність стабілізаційної політики держави у відкритій економіці.

Порядок обрання студентом заочного факультету теми контрольної роботи з дисципліни «Економічна теорія»

Контрольна робота виконується у формі реферату із самостійною розробкою студентом однієї з наведених тем. Тему контрольної роботи студент обирає згідно з останніми двома цифрами власної залікової книжки. Наприклад:

- № 22105 – тема № 5,
- № 22176 – тема № 26,
- № 22200 – тема № 50.

2.4. Види й засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Обсяг у годинах
МОДУЛЬ: «Економічна теорія»	
1. Тестування	2
2. Виконання контрольної роботи	15
Підсумковий контроль за модулем	
Письмовий екзамен (тестування)	

2.5. Порядок, методи й критерії оцінювання знань, умінь і навичок студента

Оцінку знань студентів з дисципліни здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу, що є українським варіантом ECTS. Ця система базується на здійсненні поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми. Підсумковою

оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль.

Навчальним планом з дисципліни передбачено складання екзамену. Для підсумкового оцінювання знань використовують 4-бальну національну шкалу і стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Оцінювання знань, вмінь та навичок студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також самостійну роботу.

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- оцінювання знань студента під час семінарських занять (опитування, доповіді або письмові завдання, тестування);
- проведення підсумкового контролю - складання заліку або екзамену.

Загальна оцінка за змістовий модуль складається з поточних оцінок, яку студент отримує під час практичних занять і оцінок за змістовні модулі. Загальна (модульна) оцінка з дисципліни визначається середнє арифметичне оцінок за змістовні модулем, оцінки за виконання індивідуального завдання та оцінки за результатами підсумкового іспиту.

Оцінювання знань студента здійснюється за такими критеріями:

1. Розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблеми, що розглядається;
2. Ступінь засвоєння матеріалу навчальної дисципліни;
3. Знайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
4. Уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, що винесені на розгляд в аудиторії;
5. Логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та роботи висновки.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення

семінарських занять. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- виконання завдань на семінарських заняттях;

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 4-бальною системою за національною шкалою.

Поточний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекцій і вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді опитування або письмового контролю (тестування). Знання оцінюються за системою оцінювання за національною шкалою.

Тестовий контроль знань, умінь і навичок студентів дозволяє ефективно й об'єктивно оцінювати успішність студентів. Критерії оцінювання тестових завдань залежать від їх типу.

Зразок тестового модульного завдання

Варіант №1

I. Виберіть єдиною вірною відповідь.

1. Яка економічна школа першою поставила одну з основних проблем економіки - проблему рівноваги системи:

- а) Історична
- б) Класична
- в) Неокласична
- г) Меркантилісти

2. Виберіть найбільш точне визначення економічної теорії:

- а) наука про управління економікою
- б) наука про проблеми дефіциту і вибору
- в) суспільна наука, що вивчає мікро- і макроекономіку
- г) суспільна наука про проблеми якнайповнішого задоволення потреб в умовах обмеженості ресурсів

3. Лінія виробничих можливостей показує:

- а) точні кількості 2 товарів, які суспільство навмисно проводити
- б) кращу з можливих комбінацій 2 товарів
- в) альтернативну комбінацію товарів за наявності даної кількості ресурсів
- г) час, коли вступає в дію закон убиваючої продуктивності чинників

виробництва

4. Має сенс підвищувати ціну на товари при еластичності попиту:

- а) 0,3 б) 1 в) 2,1 г) 0,2

II. Відповідайте вірно або невірно твердження.

1. Економіка не є точною наукою, але вона може використовувати статистичні методи аналізу для дослідження багатьох конкретних проблем.
2. Політика, орієнтована на зростання ефективності і рівність, легко досяжна і не вимагає великих фінансових витрат.
3. Самі ліквідні активи це земля і нерухомість.

III. Стисло відповідайте на питання.

1. Як ви думаєте, чому виникла необхідність виникнення економіки як самостійної науки?
2. Опишіть в короткій формі, що вивчає економічна теорія.
3. Перерахуйте, якими показниками вимірюється сукупний суспільний продукт.

IV. Задача.

За 8 годин виробляється 16 виробів загальною вартістю 80 гривень. Скільки коштує денна продукція і 1 виріб, якщо:
продуктивність праці зростає в 2 рази;
інтенсивність праці збільшиться в 1,5 рази.

Проведення підсумкового контролю. Умовою допуску до екзамену є позитивні оцінки з поточного контролю знань на семінарських заняттях та захист контрольної роботи.

Для підсумкового оцінювання знань використовують 4-бальну

національну шкалу. Підсумок є сумою накопичених позитивних оцінок з семінарських занять, захисту контрольної роботи та екзамену у письмовій формі за білетами, які містять два теоретичні питання, тести і задачу.

Зразок екзаменаційного білету

Харківська Національна Академія Міського Господарства

(назва навчального закладу)

Спеціальність **ВВ**

Навчальний предмет

Економічна теорія

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №1

1. Становлення та основні етапи розвитку економічної теорії
2. Витрати виробництва й прибуток
3. Тести
4. Задача

Екзаменаційне завдання оцінюється за 4-х бальною системою.

Оцінювання знань студента за 4 бальною шкалою:

1. Для одержання оцінки 5 (відмінно) студент повинен:
 - укластися у встановлений термін підготовки відповіді;
 - викладати теоретичний матеріал чітко, коротко, пов'язано й обґрунтовано;
 - уміти оперативно розібратися в запропонованій ситуації, грамотно оцінити її й обґрунтувати ухвалені рішення;
 - відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії й без зауважень;
2. Для одержання оцінки 4 (добре) студент повинен:
 - укластися у встановлений термін підготовки відповіді;
 - викладати теоретичний матеріал обґрунтовано й складно;
 - не утруднятися у виборі рішення при аналізі запропонованої ситуації;
 - уміти обґрунтувати ухвалені рішення;

- добре відповідати на запитання екзаменаторів.

3. Для одержання оцінки 3 (задовільно) студент повинен:

- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
- розібратися в запропонованій ситуації й розробити пропозиції щодо її

рішенню;

- позитивно відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії;
- допускаються недостатньо впевнені й чіткі відповіді, але вони повинні

бути правильні.

4. Оцінку 2 (незадовільно) одержують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередньому пункті.

2.6. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1	2
1. Рекомендована основна навчальна література	
1. Бобров В. Я. Основи ринкової економіки і підприємництва: підручник / Бобров В. Я. – К.: Вища школа, 2003. – 719 с.	2
2. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання-Прес, 2007. – 719 с.	1 – 3
3. Основи економічної теорії: підручник. 3-тє вид. / За ред. Ю. В. Ніколенка. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 540 с.	1 – 3
4. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: підручник / Г. Н. Климко та ін. – К.: Знання-Прес, 2002. – 615 с.	1 – 3
5. Перехідна економіка: підручник / За ред. В. М. Гейця. – К.: Вища школа, 2003. – 591 с.	2 – 3
6. Экономика: учебник / Под ред. А. С. Булатова. – М.: Юрист, 2000. – 896 с.	1 – 3
2. Додаткові джерела	
1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2004. – 851с. 2. Базилінська О.Я. Макроекономіка. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 442 с. 3. Башнянин Г.І., Лазур П.Ю., Медведєв В.С. Політична економія. – К: Ніка-центр, 2000. – 527 с. 4. Гейлбронер Роберт Л., Тароу Лестер С. Економіка для всіх: Пер. з англ. - Львів: Просвіта, 1995. 5. Зазимко А.З. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2006. – 358 с. 6. Кейнс Дж.М. Общая теория занятости, процента и денег: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1978.	1 – 3

1	2
<p>7. Кенз Ф. Избранные экономические произведения. – М.: Соцэкгиз, 1960.</p> <p>8. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2004. – 406 с.</p> <p>9. Кондратьев Н.Д. Проблемы экономической динамики. – М.: Экономика, 1989.</p> <p>10. Курс экономической теории /Под общ. ред. М.Н. Чепурина, Е.А. Киселевой. – М., 2001.</p> <p>11. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика: В 2 т: Пер. с англ. - М.: Республика, 1992.</p> <p>12. Маршалл А. Принципы экономической науки: В 3 т: Пер. с англ. -М.: Прогресс, 1993.</p> <p>13. Мікроекономіка: Підручник / за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2007. – 677с.</p> <p>14. Милль Дж.С. Основы политической экономии: Пер. с англ. - Т. 1-3. М.: Прогресс, 1981.</p> <p>15. Мэнкью Н.Г. Принципы экономикс. - СПб: Питер Ком, 1999.</p> <p>16. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2005. - 508 с.</p> <p>17. Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения. – М.: Госкомиздат, 1955.</p> <p>18. Самуельсон П. Економіка: Підруч. – Львів: Світ, 1993.</p> <p>19. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов. – М.: Соцэкгиз, 1992.</p> <p>20. Теоретические проблемы переходной экономики: Учеб.-метод. пособие / Под ред. В.В. Радаева. – М.: Экономический факультет МГУ, ТЕИС, 2003. – 365 с.</p> <p>21. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика: Пер. с англ. – М.: 1993.</p> <p>22. Ястремський О., Грищенко О. Основи мікроекономіки: Підручник. – К.: Знання, КОО, 2004. – 336 с.</p>	
3. Ресурси Інтернет	
1. Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку: http://www.ssmc.gov.ua	2 – 3
2. Державний комітет із статистики: http://www.ukrstat.gov.ua	1 – 3
3. Кабінет Міністрів України: http://www.kmu.gov.ua	1 – 3
4. Міністерство економіки: http://www.me.gov.ua	1 – 3
5. Міністерство фінансів: http://www.minfin.gov.ua	1 – 3
6. Національний банк України: http://www.bank.gov.ua	1 – 3
7. Світовий банк: http://www.worldbank.org.ru	3
8. Цифровий репозиторій ХНАМГ: http://eprints.ksame.kharkov.ua	1 – 3
4. Методичне забезпечення	
1. Економічна теорія: Тексти лекцій (для студентів всіх форм навчання) /Авт. Цимбалюк О.А., Стадник Г.В. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 423 с.	1 – 3
2. Методичні вказівки до вивчення модулю «Економічна теорія» для студентів 3 курсу усіх форм навчання спеціальностей 6.060.101 „Промисловості і цивільне будівництво”, «Міське будівництво та господарство» 6.070900 «Геоінформаційні системи та технології», 6.070800 «Екологія та охорона навколишнього середовища», 6.092600 «Водопостачання та водовідведення» / Укл. Цимбалюк О.А., Наумов М.С.—Харків: ХНАМГ, 2007 – 68 с.	1 – 3
3. Основи економічних теорій: конспект лекцій (для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.060103 "Гідротехніка (Водні ресурси)" / Авт.: А.О. Москвіна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. - 209 с.	1 – 3

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма і робоча програма навчальної дисципліни
«Економічна теорія» (для студентів 3 курсу заочної форми навчання
галузі знань 0601 «Будівництво та архітектура» напряму
підготовки 6.060103 «Гідротехніка (водні ресурси)»)

Укладач: **МОСКВІНА** Анастасія Олегівна

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка: *І. О. Храпко*

План 2011, поз. 347 Р

Підп. до друку 17.06.2011 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 1,4

Зам. № 7165

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №4064 від 12.05.2011 р.